

Commentaar

Laurentien zal stap terug moeten doen

Prinses Laurentien is slachtoffer geworden van een hardnekkige kwaal op het Binnenhof: mensen die anoniem over je klagen, journalisten die het vervolgens gretig opschrijven. Hier kan ze zich onmogelijk tegen verweren, met alle gevolgen van dien. De prinses is beschadigd en het werk dat ze doet voor slachtoffers van de toeslagenaffaire aangetast.

Laurentien Brinkhorst zet zich al enkele jaren met haar stichting (Gelijk)waardig Herstel in voor ouders die door de Belastingdienst zijn vermorzeld. Afgaande op berichtgeving in het *Algemeen Dagblad* zijn de gesprekken met het ministerie van Financiën stevig en soms emotioneel. Ambtenaren hebben zich bij hun leidinggevendens beklagd dat de prinses zich onbehoorlijk zou hebben gedragen. Wat er precies is gebeurd, blijft onduidelijk, maar het leed is al geschied. De stichting hekelt in een verklaring de 'lasterlijke beschuldigingen'. Het conflict ligt in al zijn lelijkheid op straat.

Natuurlijk is dit in eerste instantie slecht nieuws voor de slachtoffers van het toeslagenschandaal, die al veel te lang wachten op genoegdoening en geen verdere vertraging verdienen. Maar hier is meer aan de hand.

Premier Schoof ontkomt er niet aan de ruimte van de Oranjes beter in te kaderen

Laurentien is de vrouw van Constantijn, de broer van de koning, waardoor ze automatisch lid is van het Koninklijk Huis. Ze valt onder de ministeriële verantwoordelijkheid. Voor al haar publieke uitingen is de premier eindverantwoordelijk.

De leden van het Koninklijk Huis hebben een zekere vrijheid om er een maatschappelijke carrière op na te houden. Zo hield koningin Máxima zich lange tijd bezig met microfinanciering. Prinses Margriet is verbonden aan het Rode Kruis. Prinses Laurentien bestrijdt met een stichting de laaggeletterdheid in de samenleving.

Het is logisch dat de Oranjes zich nuttig willen maken. Ze kunnen ook als breekijzer dienen en iets forceren, gezien hun status. Als voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid maakte Pieter van Vollenhoven zich allesbehalve populair bij ministers die er slecht vanaf kwamen in zijn kritische rapporten.

Zodra een lid van het Koninklijk Huis zich op politiek terrein bevindt, ontstaat ongemak. Dat was destijds bij Van Vollenhoven, dat is nu bij Prinses Laurentien. De toeslagenaffaire is een extreem gevoelig dossier, met ambtenaren die er kennelijk niet voor terugdeinzen om anoniem te roddelen over een prinses. Dit is slecht voor het aanzien van het koningshuis en niet in het belang van de slachtoffers van het toeslagenschandaal.

De kwestie raakt ook de premier, die zich moet afvragen of de prinses deze functie nog langer kan vervullen. Het antwoord laat zich raden. In het verlengde ervan ontkomt Schoof er niet aan de bewegingsruimte van de Oranjes beter in te kaderen. Vervelend voor het koningshuis, maar gezien de staatsrechtelijke verhoudingen onvermijdelijk.

Het commentaar

De mening van de krant, verwoord door leden van de hoofdredactie en senior redacteurs

Opinie is een vrijplaats voor discussie. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen 600 of 400 woorden, lezersreacties (lezers@trouw.nl) maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.

Beeldvorming

Studenten bekijken een debat voor de Tweede Kamerverkiezingen van november vorig jaar. FOTO ANP

Er is meer dan Minerva: je leert zoveel nuttigs in de studentenvereniging

Joris van de Riet is promovendus en oud-bestuurslid van een Leidse studentenvereniging

Het coalitieakkoord is duidelijk: het kabinet-Schoof wil weer een langstudeerboete invoeren. Studenten die meer dan een jaar uitlopen met hun studie gaan dan 3000 euro extra collegegeld betalen, nog bovenop de huidige 2350 euro. Dit zal ongetwijfeld veel studenten ontmoedigen om lid te worden bij een studentenvereniging. Het kan de nekslag zijn voor het verenigingsleven.

Is dat dan erg? Als het woord 'studentenvereniging' de media haalt, betekent dat meestal niet veel goeds. Dan gaat het over mishandeling tijdens een ontgroening, seksistische uitspraken over vrouwen als 'sperma-emmers' of grootschalige vernielingen in een sushirestaurant.

Afgaand op de nieuwsberichten zou je kunnen gaan denken dat het studentenleven vooral bestaat uit drank, geweld en seksisme. Niet verwonderlijk dus, dat met enige regelmaat de oproep klinkt om de beurzen voor bestuursleden van studentenverenigingen af te schaffen of om studentenverenigingen zelfs helemaal te verbieden.

Dit soort oproepen gaat uit van een verkeerd beeld van studentenverenigingen. Die bestaan, net als de studenten zelf, in alle soorten en maten: van de grote corpora tot kleine verenigingen van zeer divers pluimage. Veel van de excessen die de media halen vinden plaats in grote

verenigingen, waar meer nadruk ligt op traditie en hiërarchie. Over de vele andere studentenverenigingen hoort men zelden iets – misschien juist wel omdat er zelden iets misgaat.

Met de introductieweken voor de deur zullen veel aanstaande eerstejaars de komende weken voor de keuze staan of ze ergens lid willen worden. In Leiden, waar ik zelf heb gestudeerd, telt de Plaatselijke Kamer van Verenigingen niet minder dan 24 leden: het bekende Minerva en Augustinus, watersportverenigingen zoals Aquamania (waterpolo) en Levitas (kanoën), religieuze vereni-

De langstudeerboete gaat ten koste van een bestuursjaar

gingen van verschillende stromingen, een culturele vereniging zoals Prometheus, een spelletjesvereniging zoals Het Duivelsei. Allemaal met een eigen karakter, en eigen doelstellingen en activiteiten: sommige hebben een ontgroening voor nieuwe leden, andere niet. Sommige verplichten hun leden om bij veel activiteiten aanwezig te zijn, andere leggen juist geen enkele verplichting op.

Wat al deze verenigingen wél gemeen hebben, is dat ze studenten juist buiten de studie om bij elkaar brengen. Veel studenten verhuizen

voor hun studie naar een nieuwe stad, ver van huis en waar ze weinig mensen kennen. Een studentenvereniging biedt een omgeving waarin zij in hun nieuwe wereld leeftijdgenoten kunnen leren kennen, ook van buiten hun eigen studierichting.

Volwassene spelen

Daarnaast zijn zij ook bij uitstek een plek waar de student 'volwassene kan spelen'. Ze bieden hun leden de mogelijkheid om activiteiten te organiseren, een jaarboek uit te geven, of reises te organiseren. Zodoende maken studenten, voordat ze het 'echte leven' in gaan, kennis met het organiseren van projecten, het opstellen van begrotingen en het werken in commissieverband.

Dat is niet alleen leuk in een studentenleven, maar ook nuttig voor wat daarna komt. Het laat potentiële werkgevers zien dat een student niet alleen maar in de boeken heeft gezeten maar ook sociale en organisatorische vaardigheden heeft ontwikkeld.

Juist daar gaat de langstudeerboete een forse spaak in het wiel steken. Veel studenten zullen thuis blijven wonen in plaats van naar een andere stad te verhuizen. Studenten die wel lid worden bij een vereniging zullen zich twee keer bedenken voordat ze een commissie of een bestuursjaar gaan doen. Alle tijd die ze besteden aan een vereniging kan niet worden besteed aan studeren. Studenten zullen zich minder buiten hun huis en hun studie begeven.

De boete zal kortom funest zijn voor het verenigingsleven dat nu juist zo'n verrijking van de studententijd vormt.